

Toelichting

Individuele begeleiding

Een aantal personen is nauw betrokken bij de begeleiding van statushouders en spreekt hen regelmatig, te weten:

- de klantmanager van gemeente Leiden, die de voortgang van de statushouder monitort totdat deze klaar is voor arbeidsmarktorientatie. Tijdens de arbeidsmarktorientatie houdt de trainer de vooruitgang bij;
- de maatschappelijk begeleider van Vluchtelingenwerk die de statushouder een jaar lang helpt bij de administratie, juridische zaken en doorverwijst binnen het sociaal domein;
- de mentor van project JA Statushouders die gedurende minimaal zes maanden in de rol van extra buurman/ buurvrouw de statushouder wekelijks spreekt. Hij/zij stimuleert het spreken van Nederlands, maakt de statushouder wegwijz in de regio en ondersteunt bij het opbouwen van een sociaal netwerk.

Het Gesprek

Het Gesprek is een training over interculturele communicatie. In deze training krijgen statushouders inzicht in culturele overeenkomsten en verschillen en bespreken ze alledaagse situaties om hun ervaringen beter te kunnen begrijpen. Ook reflecteren ze op hun eigen gedrag en gevoel, en dan met name op de gevolgen hiervan voor hun integratie. Het Gesprek wordt afgesloten met het tekenen van de Participatieverklaring. Nieuwkomers in Nederland geven hiermee aan dat ze kennis hebben genomen van de Nederlandse normen en waarden en dat ze deel uit willen maken van de Nederlandse samenleving.

Taalles en inburgering

Statushouders in de gemeente Leiden volgen tijdens de eerste 12 weken de Startgroep. Hierin krijgen ze uitleg over het programma Leidse inburgering en maken ze een assessment om een passend traject uit te kunnen zetten. Tijdens de Startgroep moeten statushouders zich inschrijven bij een inburgeringsinstituut, waar ze hun inburgeringscursus gaan volgen. In de Startgroep worden statushouders op basis van het NOA-assessment geadviseerd over een passend inburgeringsinstituut.

Bemiddeling naar school en werk

Uit eerdere ervaringen blijkt dat het van belang is dat statushouders snel grip op hun leven krijgen en dat economische zelfstandigheid hierin een belangrijke factor is. Het programma is er daarom sterk op gericht om mensen zo snel mogelijk voldoende taalvaardig te maken en klaar te stomen voor de arbeidsmarkt of een opleiding.

Om zich voor te bereiden op werk, volgen statushouders de training Arbeidsmarkt- en Beroepenoriëntatie (ABO). In deze training leren ze onder andere om te zoeken naar passend werk, solliciteren, hoe de Nederlandse arbeidsmarkt werkt en in welke branches veel werkgelegenheid is. Ook worden leerwerktrajecten aangeboden, zodat statushouders werkervaring in Nederland opdoen en beter inzetbaar zijn op de arbeidsmarkt. Er is ook begeleiding voor statushouders jonger dan 30 jaar die nog een opleiding willen volgen in Nederland. Statushouders worden ondersteund bij het maken van een studiekeuze en krijgen aanvullende lessen om toegelaten te kunnen worden tot een opleiding.

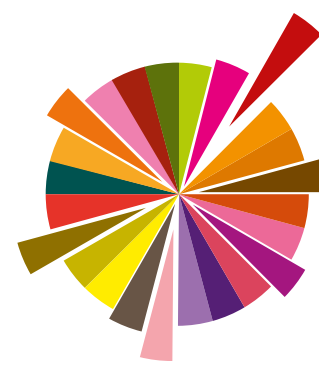
Samenwerking met partijen in de stad

Project JAS werkt met veel partijen samen. Er is een netwerk gevormd van partijen in de regio die ieder vanuit hun eigen doelstelling een bijdrage leveren aan de integratie.

Het project werkt nauw samen met vrijwilligersorganisaties in de regio om activiteiten te organiseren. Voor de instroom naar de arbeidsmarkt werkt het project samen met DZB, het UWV en individuele werkgevers. Project JAS onderhoudt nauwe contacten met diverse onderwijsinstellingen ten behoeve van instroom van statushouders in het onderwijs.

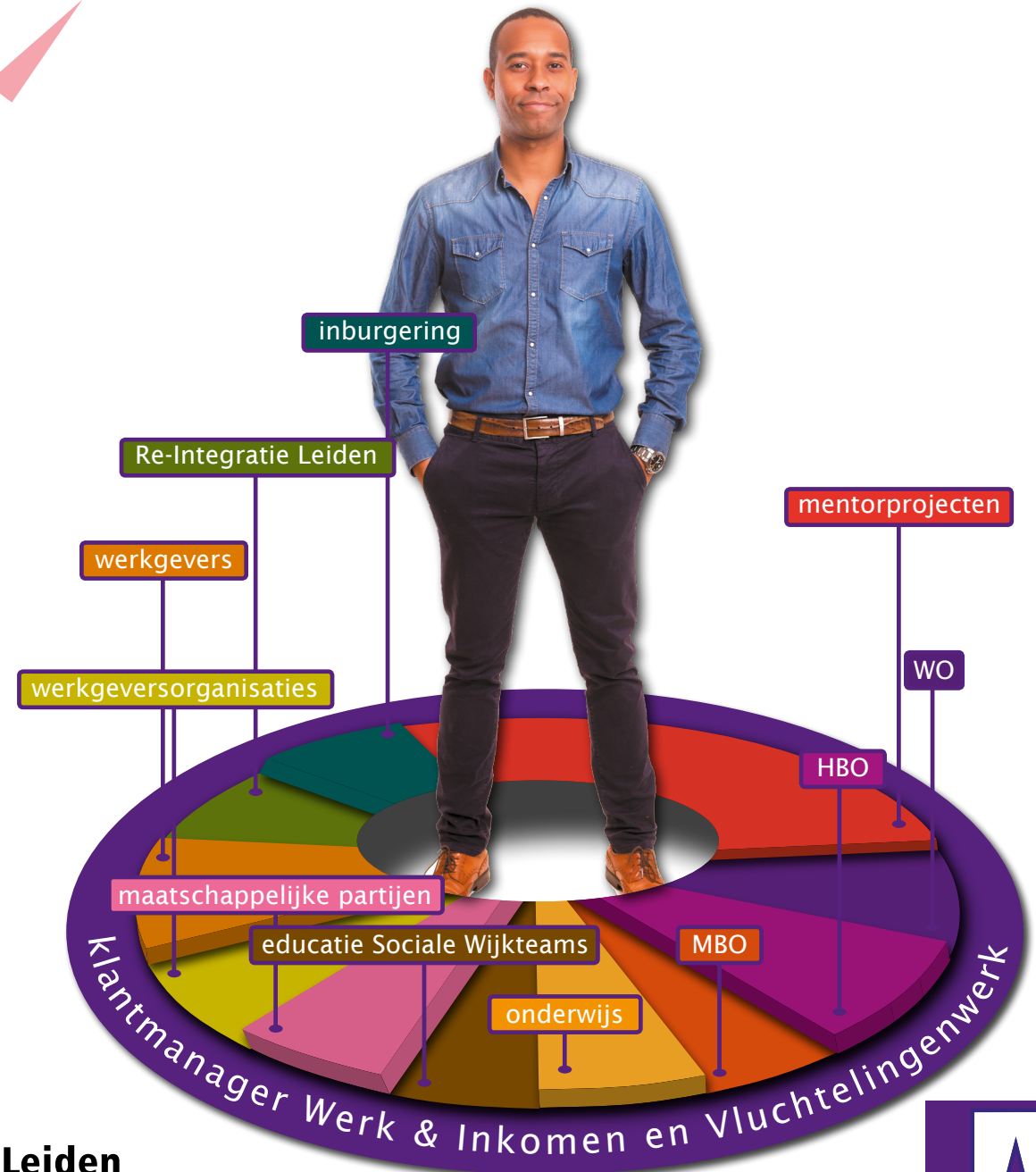
Leidse inburgering of 'JAS', is één van de JA-projecten, uitgevoerd door de afdeling Werk en Inkomen van gemeente Leiden.

Integratie van statushouders*

Leidse inburgering: een versneld inburgeringstraject

In 2015 nam de wereldwijde vluchtelingenstroom plotseling sterk toe. Hoewel de vluchtelingenstroom inmiddels lager ligt, zijn de instroomcijfers nog steeds hoger dan voor de vluchtelingencrisis begon. Ook in de Leidse regio melden zich steeds meer mensen, op zoek naar een veilige toekomst voor zichzelf of voor hun gezin. Vanwege de snel groeiende aantallen wordt deze groep statushouders niet langer als vanzelfsprekend opgenomen in de samenleving. Het vergt aandacht, zorg, beleid en bovenal betrokkenheid van burgers om deze ontwikkelingen in goede banen te leiden en een duurzame integratie te bewerkstelligen. Voor statushouders in de Leidse regio, bestaande uit de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude, is daartoe het programma Leidse Inburgering ontwikkeld. Dit is een educatief programma van vier periodes van 24 weken, waarin een minimale inzet van 24 uur per week van statushouders is vereist. Het programma is gericht op participeren in de samenleving en op de arbeidsmarkt.

* In deze folder wordt het woord statushouders gebruikt. Het programma Leidse Inburgering richt zich op vluchtelingen die een verblijfsvergunning hebben voor ten minste vijf jaar.

Van hulp naar service en dienstverlening

Een belangrijk uitgangspunt voor het vluchtelingenbeleid is dat de bijstandsuitkering, die statushouders ontvangen, niet vrijblijvend is. Daaraan zijn rechten en plichten verbonden, die voor nieuwkomers evengoed gelden als voor iedere andere inwoner. In dat kader biedt gemeente Leiden geen hulpverlening, maar service en diensten om de integratie te bespoedigen.

Bij deze service is een integrale aanpak het uitgangspunt. De verschillende leefgebieden van opleiding, werk, gezondheid, financiën en sociaal netwerk zijn met elkaar verbonden om de dienstverlening voor de statushouders te optimaliseren. Gemeente Leiden werkt daarvoor samen met de huidige partners in de stad en gesubsidieerde organisaties, maar staat open voor nieuwe partners met een onderscheidend aanbod.

Economische waarde

Gemeente Leiden verwacht van statushouders dat zij actief werken aan een zelfstandige positie in de samenleving. Zij vraagt veel explicieter dan voorheen aan de statushouders hoe zij economisch zelfstandig kunnen worden. Dit kunnen zij doen door middel van betaald werk. Soms is dit echter niet mogelijk. In die gevallen verwacht de gemeente dat statushouders participeren door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk te doen. Integratie is in deze aanpak pas succesvol als mensen een eigen plek hebben verworven in de samenleving en als zij financieel onafhankelijk kunnen functioneren.

Heldere verwachtingen

Gemeente Leiden werkt nadrukkelijk niet met categorale voorzieningen voor deze groep, maar borgt de vluchtelingen-aanpak binnen het algemene vastgestelde (re-integratie)-beleid. Voor een succesvolle inburgering is het belangrijk dat alle rechten en plichten duidelijk zijn. De statushouders krijgen goede en eerlijke informatie over wat zij van de gemeente kunnen verwachten. In aanvulling op en ter versterking van de reguliere inburgering maakt de klantmanager van de gemeente samen met de statushouder een plan om te komen tot economische onafhankelijkheid en maatschappelijke participatie. Met behulp van het plan zetten zij concrete stappen richting onderwijs, werk of andere vormen van maatschappelijke participatie. Bovendien hebben statushouders in het eerste jaar een maatschappelijk begeleider van Vluchtelingenwerk die hen helpt met administratie en praktische zaken. Door de begeleiding en het traject direct te starten nadat de statushouder een woning heeft, activeren wij hen om gelijk al de verantwoordelijkheid te nemen voor hun integratie.

Iedereen doet mee

Het cluster Participatie en Maatschappelijke Ontwikkeling is een afdeling van gemeente Leiden. Het cluster stimuleert, samen met inwoners en maatschappelijke partners, dat iedereen meetelt en meedoet. Wij bundelen de krachten in de stad, opdat iedereen een zelfstandig bestaan kan leiden en een bijdrage levert aan de samenleving. Diezelfde uitgangspunten hanteren wij ook voor het groeiende aantal statushouders dat in onze stad een bestaan wil opbouwen.

Leidse inburgering				
12 weken	12 weken	24 weken	48 weken	48 weken
Individuele gesprekken met klantmanager	Individuele gesprekken met klantmanager	Individuele gesprekken met klantmanager	Individuele gesprekken met klantmanager	Individuele gesprekken met klantmanager
Startgroep en aanmelding inburgering	Inburgering	Inburgering	Inburgering	Inburgering
Mentorproject	Mentorproject	Mentorproject	Mentorproject	Mentorproject
Begeleiding door Vluchtelingenwerk	Begeleiding door Vluchtelingenwerk	Begeleiding door Vluchtelingenwerk	Educatie: trainingen gericht op algemene ontwikkeling en emancipatie	Educatie: trainingen gericht op algemene ontwikkeling en emancipatie
Begeleiding naar onderwijs	Begeleiding naar onderwijs	Begeleiding naar onderwijs	Begeleiding naar onderwijs	Begeleiding naar onderwijs
Diplomawaardering	Het Gesprek	Het Gesprek	Begeleiding naar stage en/of werk	Begeleiding naar stage en/of werk
		Participatieverklaring		
Vitaliteit/leefstijl i.s.m. sportverenigingen	Vitaliteit/leefstijl i.s.m. sportverenigingen	Vitaliteit/leefstijl i.s.m. sportverenigingen	Vitaliteit/leefstijl i.s.m. sportverenigingen	Vitaliteit/leefstijl i.s.m. sportverenigingen
Dit is het basisprogramma van drie jaar. Het maatwerkprogramma wordt in overleg tussen klant en klantmanager gemaakt. Versie november 2018				

Programma Leidse inburgering

In de Leidse regio worden de statushouders direct opgenomen in een maatwerkprogramma waarin ze minimaal 24 uur per week actief bezig zijn met hun integratie. Het programma is volledig gericht op participatie.

- Uitgangspunt in het programma is dat we alle statushouders kennen en dat deelnemers zich gezien en gehoord voelen.
- Het is belangrijk dat statushouders zo snel mogelijk fysiek en mentaal in beweging zijn.
- Inburgering en re-integratie/educatie vinden gelijktijdig plaats en versterken elkaar. Een taal leer je in de klas en op de werkvloer.
- Het programma hanteert een integrale aanpak, met aandacht voor het opbouwen van een sociaal netwerk, inburgeren, arbeidsmarktoriëntatie, vitaliteit en het voorkomen van schulden.
- Bij de start wordt direct gekeken naar het opleidingsniveau van de statushouder. Statushouders worden gestimuleerd om zo snel mogelijk hun diploma's te laten beoordelen. De insteek is dat mensen op niveau instromen op de arbeidsmarkt. Uiteindelijk is alle arbeid passend.
- Wanneer aanvullende opleiding nodig is, kunnen mensen tot hun 30e studeren en gebruik maken van studiefinanciering (in de vorm van een lening). Studeren met een uitkering kan alleen als het bijscholing betreft gedurende maximaal één jaar.
- In de Participatiewet worden mannen en vrouwen gelijk behandeld. Vrouwen moeten ook beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt en alle leerplichtigen moeten naar school.
- Waar nodig wordt samengewerkt met sociale wijkteams, JES Rijnland, Centrum voor Jeugd en Gezin en andere partijen in de stad.

